

На пръв поглед Смирненски не излиза извън границите на класическите размери. Неговият стих, обикновено строго издържан строфично, е разнообразен с прехода на ударени и неударени срички, с цензура на места или в редки случаи с нееднакъв брой срички. Но не може да не се отбележи, че в интонацията на Смирненски не се примиесват чужди гласове и че тя е напрегнато динамична и оригинална. Диапазонът на поета като лирик е удивително широк — от нежните грациозни стихове, от леко щеговитите комични ефекти до прекрасните лирични поеми, наситени с буреносно съдържание. Това многообразие на формите отговаря на широтата в преживяванията на лирическия герой.

Творческото използуване на ония постижения, които намираме в стиха и езика на Ботев, на Вазов и Яворов — особено музикалната изразност на Яворов, — направи възможно написването на „Йохан“, „Червените ескадрони“, „Бунтът на Везувий“, „Северният Спаргак“. Използуването на цялото богатство на нашата звучна и хубава реч направи възможно да бъдат създадени живите картини от нашата действителност в „Зимни вечери“, „Юноша“, „Ковач“, „Да бъде ден“. Смирненски имаше свои предшественици в изобразяването на героичното, на великаните и титаните, на делото и прогреса — това бяха певците на народнодемократическата ни революция — Ботев, Вазов, Пенчо Славейков.

„Йохан“, „Делеклюз“, „Роза Люксембург“, „Северният Прометей“ имат родствени елементи в начина на изграждане на образите с „Хаджи Димитър“ на Ботев, с безсмъртната „Елопея на забравените“ на Вазов. Особено значение има тук използуването на хиперболата, на градацията, на подемашите и възвеличаващи форми, извикани на живот от буреносния размах на революционното съдържание. С тези форми си служи Ботев в „Хаджи Димитър“ („Тоз, който падне в бой за свобода, той не умира“), „До моето първо либе“, „Елегия“, „Борба“, Вазов в „Раковски“, „Левски“ и т. н. Те са обикновени форми и на Смирненски:

И виждаш — цялата земя не стига
Едно сърце да погребеш . . .

Съществува историческа разлика между героите на тия писатели. И всяко съпоставяне извън конкретните граници на историчността е неправилно. Колко сходна мощ на перото в изобразяването на героизма, каква близка динамика на творческото напрежение, какъв родствен емоционален патос въпреки разликата в идеите!

Смирненски изгражда образа напълно в духа на казаното от другаря Маленков за типичното. Той осъществява в творчеството си „съзнателното преувеличаване и изостряне на образа“ (Маленков). Чрез хиперболата поетът типизира величествените размери на събитията. Но тя има и друга функция. Чрез нея поетът изразява естетическото си отношение към героите, утвърждава оная красота, която те съдържат.